



PRESSMEDDELANDE: 2022-03-04

Om EU:s respons till flyktingar från och inom Ukraina

Uppmaning till EU-rådet att anta Europeiska kommissionens förslag om tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet (2001)

- **ECRE (European Council on Refugees and Exiles) och dess svenska medlemsorganisationen FARR (Flyktinggruppernas Riksråd)** stöder det föreslagna rådsbeslutet om tillfälligt skydd: nu är det dags att utlösa denna mekanism för att säkerställa att medlemsstaterna är utrustade för att hantera det uppkomna läget och att människor får skydd samt skyndsamt tillgång till stöd.
- **Utlösningen av massflyktsdirektivet (MFD) hindrar inte medlemsstater från att ge gynnsammare skyddsstatus.** Det bör inte uteslutas att människor som lämnar konflikt och våld kan befinna sig i flyktsituationer med egenskaper och omständigheter som kvalificerar dem som flyktingar under 1951 års flyktingkonvention, eller att alternativt skyddsstatus kan vara lämplig; skydd enligt MFD tillåter att tillgång till asylförfaranden respekteras.
- **MFD innehåller minimikriterier** och medlemsstaterna bör överväga gynnsammare skyddsvillkor för personer som omfattas av åtgärderna, såsom att ta hänsyn till särskilda sårbarheter och behov.

Säkerställa åtgärder för människor som flyr från Ukraina och som inte fattas av tillfälligt skydd:

- **Alternativ bör finnas tillgängliga för tredjelandsmedborgare** som faller utanför tillämpningsområdet för MFD. Detta kan innebära tillgång till asyl, verkställighetsstopp eller tillfälliga uppehållstillstånd
- För **personer som kan återvända säkert** till sina hemländer, bör tillfälliga uppehållstillstånd ges för att få tid att ordna resa, att kontakta ambassader och få stöd till hemresor.

Ge tillträde vid gränserna

- **Alla människor** som flyr från Ukraina och som har rätt att lämna landet enligt nationell lag **måste kunna lämna landet och ha tillträde till EU och andra grannländer**
- **Medlemsstaterna bör** använda sig av EG:s riktlinjer för förvaltning av de yttre gränserna för att minska trängseln genom att **lätta på gränskontrollerna och tillåta inresa av humanitära skäl,**

inklusive när tredjelandsmedborgare inte uppfyller inresevillkoren. Förvar vid ankomst bör begränsas och får endast användas i överensstämmelse med EU-lagstiftningen.

Fortsätt att utöka förberedelserna inom mottagning och bredda asylsystem:

- **Alla medlemsstater bör prioritera förberedelser för ett ökat antal människor** som anländer genom förstärkning asyl- och mottagningskapacitet inklusive tillhandahållande av information och rättshjälp
- **Medlemsstaterna bör ta bort Ukraina från listorna över säkra länder.**
- **Flexibilitet** måste byggas in i EU:s och nationella svar **på grund av händelsernas oförutsägbarhet och karaktären av fördrivningen från Ukraina.**

Ge nödfinansiering från EU:

- Nödfinansiering från Asyl-, Migrations- och Integrationsfonden (AMIF) bör mobiliseras för att **stödja de medlemsstater som drabbas hårdast**, inklusive för att stärka mottagningskapaciteten, för personal i asylsystem och tillhandahållande av stöd till det civila samhällets tjänster
- Vid behov bör AMIF:s nationella program ändras så att **resurser för informationsspridning, rättshjälp och socialt, medicinskt och psykologiskt stöd kan garanteras**
- **Humanitärt stöd måste ges till Ukraina och Moldavien**, kopplat till krav på humanitärt tillträde och respekt för internationell humanitär rätt

Anlita EU-byråer för att stödja tillgång till territorium och skydd:

- De mest drabbade medlemsstaterna bör **anlita EU:s asylbyrå (EUAA) för stöd** – inklusive operativa insatser – för att stärka asylsystemen.
- Inom ramen för EU-kommissionens riktlinjer för förvaltning av yttre gränser som syftar till att garantera tillträde vid EU:s gräns bör stöd från och utplacering av Frontex övervägas, men alltid utifrån att inkludera utplacering av övervakare för grundläggande rättigheter.

Erbjud solidaritetsbidrag:

- Alla medlemsstater bör erbjuda stöd, inklusive **omplacering** när det är relevant, via Solidaritetsplattformen.
- Som anges i MFD bör omplacering vara **tillgänglig för alla personer som omfattas av tillfälligt skydd** och ta hänsyn till de berörda individernas önskemål. Säker förflyttning inom Europa är avgörande.

För mer information kontakta: FARR 08–7100245 eller info@farr.se